

Πολιτική Υιοθέτησης δημόσιων χώρων πρασίνου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ.....
3. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΝΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ.....
4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ.....
5. ΚΑΝΟΝΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ.....
6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ.....
7. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΙΟΘΕΤΩΝ.....
8. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΔΗΜΟ.....
9. ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ.....
10. ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ.....

Εισαγωγή

Η υιοθέτηση δημόσιων χώρων πρασίνου, ενισχύει τη συμμετοχή των πολιτών στη διατήρηση του περιβάλλοντος και συμβάλλει στη δημιουργία πιο βιώσιμων και ανθεκτικών πόλεων. Αποτελεί τρόπο συνεργασίας των δημοτών και του Δήμου για την καλύτερη συντήρηση και αξιοποίηση των δημόσιων χώρων, ενώ προσφέρει ευκαιρίες για χορηγίες και προώθηση δράσεων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Επιπρόσθετα, η υιοθέτηση δημόσιων χώρων πρασίνου από ιδιώτες μπορεί να συνεισφέρει στην υλοποίηση των δράσεων των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) του ΟΗΕ τους οποίους ο Δήμος μας προωθεί και καταγραφεί ετήσια. Οι δημόσιοι χώροι πρασίνου αποτελούν κρίσιμους πόρους για τη βιώσιμη ανάπτυξη, προσφέροντας περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά οφέλη. Η ιδιωτική συμμετοχή στη διαχείριση και συντήρηση αυτών των χώρων μπορεί να ενισχύσει τη δράση σε διάφορους ΣΒΑ, όπως οι ακόλουθοι:

1. Στόχος 3: Καλή Υγεία και Ευημερία

Η ενίσχυση των δημόσιων χώρων πρασίνου προσφέρει στους πολίτες την ευκαιρία να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που προάγουν τη σωματική και ψυχική υγεία, όπως είναι οι περίπατοι, η άθληση και η χαλάρωση σε φυσικά περιβάλλοντα. Η ύπαρξη χώρων πρασίνου, βοηθά στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και στην ενίσχυση της ευημερίας.

2. Στόχος 11: Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες

Η υιοθέτηση αυτών των χώρων από ιδιώτες ενισχύει την κοινωνική συμμετοχή και την τοπική ευθύνη. Οι ιδιώτες που αναλαμβάνουν τη συντήρηση και την ανάπτυξη δημόσιων χώρων δημιουργούν ένα αίσθημα κοινότητας, ενώ βελτιώνουν τη διαχείριση αυτών των χώρων με στόχο την αειφορία.

3. Στόχος 12: Υπεύθυνη Κατανάλωση και Παραγωγή

Με την υιοθέτηση δημόσιων χώρων, οι ιδιώτες μπορούν να προωθήσουν την υπεύθυνη κατανάλωση, χρησιμοποιώντας βιώσιμα υλικά και προσεγγίσεις στη διαχείριση των χώρων (π.χ. ανακύκλωση, χρήση φυσικών πόρων με σύνεση). Έτσι, συμβάλλουν στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των πόλεων.

4. Στόχος 13: Δράση για το Κλίμα

Η διατήρηση και η βελτίωση των δημόσιων χώρων πρασίνου συμβάλλει στην απορρόφηση του CO₂ και την ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας, ενώ οι ιδιώτες μπορούν να αναλάβουν δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, μειώνοντας την κατανάλωση ενέργειας και ενισχύοντας την αειφορία.

5. Στόχος 15: Ζωή στη Στεριά

Η προστασία και η αναβάθμιση των φυσικών οικοσυστημάτων, όπως είναι οι χώροι πρασίνου, διασφαλίζει την προστασία της βιοποικιλότητας. Ιδιώτες που

αναλαμβάνουν τη διαχείριση αυτών των χώρων συμβάλλουν στην αναγέννηση φυσικών οικοσυστημάτων και στη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος.

6. Στόχος 17: Συνεργασία για την Επίτευξη των Στόχων

Η συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στη διαχείριση δημόσιων χώρων μπορεί να οδηγήσει σε πιο καινοτόμες και βιώσιμες λύσεις, όπως η χρήση τεχνολογίας για την παρακολούθηση της ποιότητας του περιβάλλοντος ή η ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την περιβαλλοντική συνείδηση.

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Το Σχέδιο υιοθέτησης δημόσιων χώρων πρασίνου αποσκοπεί:

1. Στην ανάπτυξη και συντήρηση των δημόσιων χώρων πρασίνου του Δήμου Στροβόλου από πολίτες, εταιρείες και οργανωμένα σύνολα με σκοπό την ουσιαστική προσφορά στην κοινότητα μέσω της ενίσχυσης της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και την προώθηση της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων προς όφελος της τοπικής κοινωνίας.
2. Στην προαγωγή της κοινωνικής συνοχής με την διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης όλων των πολιτών στην ανάπτυξη και συντήρηση των δημόσιων χώρων πρασίνου του Δήμου Στροβόλου, με μια θεσμοθετημένη και διαφανή διαδικασία συμμετοχής, συνεπικουρούμενη με την ίδια την συμμετοχή των δημοτών.
3. Στην δημιουργία σχέσεων συνεργασίας και εμπιστοσύνης μεταξύ των πολιτών και της τοπικής αυτοδιοίκησης με σκοπό την ανάπτυξη κοινού αισθήματος ευθύνης.

2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Το Σχέδιο υιοθέτησης δημόσιων χώρων πρασίνου διέπεται από τις ακόλουθες βασικές αρχές:

1. Περιβαλλοντική Αειφορία: Όλες οι δράσεις προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
2. Κοινωνική Συμμετοχή: Το σχέδιο απευθύνεται σε όλους τους πολίτες, εταιρείες και οργανωμένα σύνολα του Δήμου Στροβόλου χωρίς διακρίσεις.
3. Διαφάνεια και Συνεργασία: Όλες οι διαδικασίες είναι διαφανείς και διεξάγονται σε συνεργασία με τους πολίτες και οργανωμένα σύνολα καθώς και τα ενοριακά συμβούλια του Δήμου .
4. Προστασία Δημόσιου Χαρακτήρα: Οι χώροι πρασίνου παραμένουν δημόσιοι και δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται για ιδιοτελείς ή άλλους κερδοσκοπικούς σκοπούς.

3. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Οι επιλέξιμοι χώροι πρασίνου χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες :

Κατηγορία Α: χώροι πρασίνου οι οποίοι είναι δεντροφυτεμένοι (δέντρα /θάμνοι)

Κατηγορία Β: χώροι πρασίνου οι οποίοι διαθέτουν εκτενή φύτευση, πλατεία, παγκάκια και διαδρόμους κίνησης

Κατηγορία Γ :χώροι πρασίνου που δεν έχουν ακόμη διαμορφωθεί

Οι χώροι πράσινου οι οποίοι θα τεθούν προς υιοθέτηση θα καθορίζονται από τον Δήμο Στροβόλου μετά από:

- Πρόταση της Υπηρεσίας
- Εκδήλωση Ενδιαφέροντος από Επιλέξιμους Συμμετέχοντες,
- Προτάσεις που προέρχονται μέσω των Ενοριακών συμβουλίων.

Η απόφαση για τη διαθεσιμότητα ενός χώρου προς υιοθέτηση θα λαμβάνεται με βάση τα εξής κριτήρια:

- ο Καταλληλόλητα Χώρου
- ο Κοινωνική και Περιβαλλοντική αξία για την περιοχή.
- ο Προσβασιμότητα και δυνατότητες ανάπτυξης από τον τοπικό πληθυσμό.

Επιλέξιμοι Συμμετέχοντες είναι οι ακόλουθοι:

- Δημότες ή και κάτοικοι ή και ιδιοκτήτες τεμαχίων στο Δήμο Στροβόλου έχουν το δικαίωμα να υιοθετήσουν δημόσιους χώρους πρασίνου, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με άλλους κατοίκους.
- Εταιρείες που επιθυμούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, αναλαμβάνοντας τη φροντίδα χώρων πρασίνου στο Δήμο Στροβόλου.
- Οργανωμένα Σύνολα: Ομάδες πολιτών, εθελοντές, σύλλογοι, σωματεία, ιδρύματα, ακαδημαϊκά ιδρύματα, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.
- Ο υιοθέτης θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να διαχειρίζεται το έργο (χρηματοδότηση, διαθέσιμο χρόνο, προσωπικό κλπ.).
- Να συμφωνεί με την ενδεδειγμένη χρήση του χώρου και τις περιβαλλοντικές πολιτικές του Δήμου.
- Να ακολουθεί τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις, όπως για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, την ασφάλεια των πολιτών, την προσβασιμότητα σε ΑΜΕΑ, την ελεύθερη και δημόσια χρήση από το ευρύτερο κοινό κ.ά.

5. ΚΑΝΟΝΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Το Σχέδιο υιοθέτησης χώρων πρασίνου διέπεται από τους πιο κάτω κανόνες χρήσης:

1. Προστασία και Συντήρηση: Όλοι οι υιοθετημένοι χώροι πρασίνου πρέπει να διατηρούνται καθαροί, ασφαλείς και λειτουργικοί. Η συντήρηση περιλαμβάνει καθαριότητα, απομάκρυνση αγριόχορτων, φυτεύσεις, πότισμα, κλάδεμα, καθαρισμό και άλλες απαιτούμενες εργασίες οι οποίες θα καθοριστούν λεπτομερώς και θα επιβλέπονται από το Δήμο Στροβόλου για τον κάθε χώρο ξεχωριστά.
2. Απαγόρευση Ιδιωτικής Χρήσης: Οι υιοθετημένοι χώροι δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για ιδιοτελείς σκοπούς (π.χ., αποθηκευτικοί χώροι, χώροι στάθμευσης εμπορικές δραστηριότητες,

τοποθέτηση ιδιωτικών αντικειμένων κλπ.) ή με τρόπο που δεν συμβαδίζει με τις βασικές αρχές του Σχεδίου. Ο χώρος θα πρέπει να παραμένει πάντοτε ελεύθερος στην πρόσβαση και να έχει δημόσια χρήση, απαγορεύεται η τοποθέτηση οποιουδήποτε μέσου ιδιωτικής διαφήμισης.

3. Περιβαλλοντική Συνείδηση: Οι δράσεις συντήρησης και ανάπτυξης θα πρέπει να βασίζονται σε αρχές αειφορίας, με σεβασμό στην τοπική βιοποικιλότητα και το φυσικό περιβάλλον σύμφωνα πάντα με τις υποδείξεις του Δήμου Στροβόλου για τον κάθε χώρο συγκεκριμένα.
4. Προώθηση περιβαλλοντικών δράσεων στο χώρο με πρωτοβουλία του Υιοθέτη κατόπιν έγκρισης με τη στήριξη του Δήμου.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ

Η διαδικασία υιοθέτησης χώρων πρασίνου θα ακολουθεί τα ακόλουθα στάδια:

1. Η Υπηρεσία του Δήμου θα ανακοινώνει ανά εξάμηνο συγκεκριμένους χώρους πρασίνου προς υιοθέτηση με σχετικές ανακοινώσεις και προβολή του σχεδίου υιοθέτησης
2. Αίτηση Υιοθέτησης: Οι ενδιαφερόμενοι εντός προκαθορισμένου χρονικού περιθωρίου από την ανακοίνωση σχεδίου υιοθέτησης χώρων πρασίνου θα πρέπει να υποβάλουν γραπτή αίτηση στο Δήμο Στροβόλου, για τους εν λόγω χώρους που θα ανακοινωθούν και επιθυμούν να υιοθετήσουν, το προτεινόμενο σχέδιο δράσεων και την προτεινόμενη στρατηγική συντήρησης του χώρου.
3. Έγκριση Δήμου: Ο Δήμος Στροβόλου θα εξετάζει τις αιτήσεις και θα λαμβάνει σχετική απόφαση μέσω εισηγήσεων της Επιτροπής Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή και Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης προς την Ολομέλεια του Δημοτικού Συμβουλίου
4. Συμφωνία Συνεργασίας: Σε περίπτωση έγκρισης της αίτησης, υπογράφεται συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του Δήμου και των Υιοθετών για διάρκεια ενός (1) έτους, στην οποία θα καθορίζονται οι όροι, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των μερών για κάθε χώρο πρασίνου ξεχωριστά λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και ανάγκες του χώρου
5. Αξιολόγηση και Επαναξιολόγηση: Ο Δήμος Στροβόλου θα παρακολουθεί τακτικά την υλοποίηση του Σχεδίου και την κατάσταση των υιοθετημένων χώρων. Κάθε 3 μήνες θα πραγματοποιείται επανεκτίμηση της συντήρησης και των δράσεων.

7.ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΙΟΘΕΤΩΝ

Οι Υιοθέτες καθ' όλη τη διάρκεια της υιοθεσίας υποχρεούνται όπως μεριμνούν για τα ακόλουθα:

1. Συντήρηση και Φροντίδα: Οι Υιοθέτες θα αναλαμβάνουν με δικά τους έξοδα τη συντήρηση πρασίνου (δέντρα, θάμνοι και φυτά) του χώρου με σεβασμό στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις του Δήμου Στροβόλου και χωρίς να βλάπτουν τη δημόσια υγεία και ασφάλεια. Η συντήρηση του χώρου πρασίνου, περιλαμβάνει:
 - Καλλιέργεια, φροντίδα με τη χρήση μεθόδων βιολογικής καλλιέργειας, καλλιέργεια και συντήρηση φυτών και δέντρων χωρίς τη χρήση ανυψωτικών μηχανημάτων. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να γίνεται χρήση χημικών παρασκευασμάτων μόνο μετά από έγκριση του Δήμου.
 - Φύτευση γίνεται μόνο μετά από έγκριση το Δήμου. Τα είδη των φυτών που θα χρησιμοποιούνται θα είναι καλλωπιστικά και θα επιλέγονται με την καθοδήγηση και έγκριση του Δήμου. Κηπευτικά δεν θα φυτεύονται. Η αφαίρεση δέντρων απαγορεύεται.
 - Το αρδευτικό σύστημα παραμένει στην ευθύνη του Δήμου όπου ο χώρος ποτίζεται από γεώτρηση εκτός αν αποφασιστεί διαφορετικά. Συστήνεται η εισαγωγή συστήματος προηγμένης συλλογής και αποθήκευσης βρόχινου νερού για άρδευση.
 - Συλλογή και απομάκρυνση απορριμμάτων (αχρήστων) και φροντίδα γενικής καθαριότητας χώρου.
 - Οι καρποί καρποφόρων δέντρων ή η ξυλεία από το κλάδεμα των δέντρων αποτελούν περιουσία του Δήμου. Ο Δήμος αποφασίζει για τη διάθεση των υλικών αυτών.
2. Προώθηση της Συνεργασίας: Ενθάρρυνση της συμμετοχής της τοπικής κοινωνίας στη φροντίδα του χώρου και αποτροπή διαπληκτισμών και αντεγκλήσεων με περίοικους.
3. Εξασφάλιση της ελεύθερης και δημόσιας πρόσβασης και χρήσης από το ευρύτερο κοινό των χώρων που θα υιοθετηθούν

7. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΔΗΜΟ

Ο Δήμος Στροβόλου θα παρέχει την ακόλουθη υποστήριξη στους Υιοθέτες:

1. Παροχή Υλικών και Εξοπλισμού: Ο Δήμος θα μπορεί ένα παραστεί ανάγκη να παρέχει το φυτικό υλικό που α χρησιμοποιείται, φυτόχωμα και άλλα υλικά . Για τους σκοπούς συντήρησης δεν θα παρέχονται εργαλεία, μηχανήματα ή άλλος εξοπλισμός που αφορά τη συντήρηση ή και αναβάθμιση του χώρου
2. Αναγκαίες εργασίες επισκευής και συντήρησης των υποδομών του χώρου (π.χ. παγκάκια, βρύσες, φωτισμός κ.ά.), έλεγχος και συντήρηση αρδευτικού δικτύου παραμένουν ευθύνη του Δήμου.

3. Καθοδήγηση και Εκπαίδευση: Διοργανώνει σεμινάρια και παρέχει τεχνική υποστήριξη και εκπαίδευση σχετικά με τη φροντίδα του χώρου και περιβαλλοντικά θέματα.
4. Αναγνώριση Συμμετοχής: Δημοσιεύει τις προσπάθειες των Υιοθετών μέσω εκδηλώσεων και ανακοινώσεων.
5. Ο Δήμος θα τοποθετεί μικρές τυποποιημένες πινακίδες στους χώρους, με αναφορά στους υιοθέτες.

8. ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Ο Δήμος Στροβόλου θα ελέγχει και θα εποπτεύει την ορθή εφαρμογή του Σχεδίου ως ακολούθως:

1. Εποπτεία: Ο Δήμος Στροβόλου θα πραγματοποιεί τακτικούς ελέγχους στους υιοθετημένους χώρους και θα παρέχει ανατροφοδότηση στους Υιοθέτες. Τα Ενοριακά Συμβούλια θα ενημερώνονται για την πρόοδο των υιοθετημένων χώρων και θα υποβάλλουν εισηγήσεις στο Δήμο Στροβόλου.
2. Αναφορά Προβλημάτων: Οι πολίτες μπορούν να αναφέρουν οποιαδήποτε προβλήματα ή ανησυχίες σχετικά με τη συντήρηση των χώρων στους υπεύθυνους του Δήμου.
3. Αξιολόγηση Προόδου: Ο Δήμος Στροβόλου θα πραγματοποιεί τριμηνιαία ανασκόπηση για την τήρηση των υποχρεώσεων των Υιοθετών και σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης διατηρεί το δικαίωμα να τερματίσει τη συμφωνία.

9. ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ

Αν ο υιοθέτης δεν τηρεί τους όρους της συμφωνίας ή προκαλεί ζημιές ή οχληρία στον χώρο, ή δημιουργήσει με τις δράσεις και πράξεις του οποιοδήποτε πρόβλημα αφορά το κοινό καλό, μπορεί να υπάρξουν κυρώσεις, όπως η ανάκληση της υιοθέτησης ή ότι προϋποθέτει η ισχύουσα νομοθεσία.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους όρους του Σχεδίου ο Δήμος Στροβόλου διατηρεί δικαίωμα τερματισμού της Συμφωνίας

Ο Δήμος διατηρεί το δικαίωμα να αποκλείσει Υιοθέτες που έχουν παραβιάσει τους όρους της συμφωνίας από μελλοντικές υιοθετήσεις.